

گشت‌نشریات

انتقام شهید فخری‌زاده

و کشور رفته شده است. آشنایی با ساختار لایحه بودجه ۱۴۰۰، بررسی دو دیدگاه پیرامون انتقام ترور شهید فخری‌زاده و پرونده هسته‌ای و پروتکل الحاقی، موضوعات بخش سیاسی این نشریه است. مصاحبه‌ای اختصاصی با علیرضا فرمانی کارگردان انیمیشن، پیرامون مشکلات این صنعت و لزوم حمایت از آن را در بخش فرهنگی می‌توانید مطالعه کنید. در بخش دانشگاهی نیز با آقای لطیفی معاون دانشجویی دانشگاه علامه طباطبائی پیرامون خوابگاه ماهلی و مشکلات آن گفت‌وگو شده است.

مردک‌گرایی زیر تیغ

سیج دانشجویی دانشگاه صنعتی شریف، هشتاد و یکمین شماره نشریه دانشجویی «میدان انقلاب» را منتشر کرد. در هشتاد و یکمین شماره از نشریه «میدان انقلاب» دانشگاه و معضل مردک‌گرایی زیر تیغ نقد و بررسی دانشجویان دانشگاه شریف رفته است؛ «وقتی اسم از دانشگاه می‌آوریم، باید بگوییم که دانشگاه منحصر به علم و تحقیق و پژوهش و پروژه نیست. البته فضای علمی هم در دانشگاه‌ها با جو جامعه و دیدگاه نادرست ده‌های، گره خورده است. عشق به مدرک و لفظ تیز و مهندس از سوی دانشجو، از طرفی هم کاغذ و کاغذبازی و ایجاد مقاله‌ها و پروژه‌های بی‌فایده، متأسفانه نه تنها اهالی دانشگاه بلکه جامعه ما را بیش از حد سردرگم کرده است». جنساری بر مشکلات موجود در ارتباطات میان صنعت و دانشگاه، موضوع دیگری است که در این شماره به آن پرداخته شده است. تغییر ماهیت دانشگاه از مأموریت‌گرایی و هدفمندی به کارکردگرایی صرف، گزارش دیگری است که با عنوان «مأموریت گمشده» منتشر شده است.

کتاب حیفاً

به همت بسیج دانشجویی دانشگاه فرهنگیان واحد امام خمینی(ره) سلماس، شماره نهم نشریه دانشجویی «حسل چهارم» منتشر شد. در این شماره از نشریه «نسل چهارم» کتاب «حیفاً» نوشته محمدرضا حدادپور، معرفی شده است؛ کتابی که دربردارنده داستان زندگی و مأموریت دختری جاسوس از اداره سازمان مוסاد در منطقه غرب آسیاست. آن دختر، همانند دیگر خواهرانش به خیانت به تاریخ مشغول بوده و جنایت‌های دیگری را از طرف رژیم غاصب صهیونیستی مرتکب می‌شود تا بتواند مدیریت رفتماری و تصمیم‌ساز سران داعش را در دست بگیرد. بررسی سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و نقش دانشجو در نظام اقتصادی، دیگر سوره‌هایی است که این نشریه به آن پرداخته است.

نقد فیلم و کتاب

به همت بسیج دانشجویی دانشگاه حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، شماره چهارم نشریه دانشجویی «نگهبان» دانشگاه تهران منتشر شد. این شماره از نشریه دانشجویی «نگهبان» به مسئله قتل جنایت با نگاه به ترور دانشمند

هسته‌ای، شهید محسن فخری‌زاده، پرداخته است. فیلم سینمایی «جان‌دار» ساخته مشترک حسین دومازی و پدram پورامیری، که برای اولین بار در جشنواره فجر ۱۳۷۷کران شد و فیلم برگزیده از نگاه نورا به خوداختصاصی داد، از منظر حقوقی بررسی و نقد شده است. کتاب «جنایات و مکافات» داستایوفسکی، نویسنده مشهور روس نیز توسط نویسندگان این نشریه بررسی شده است.

خیال‌خام

به همت انجمن اسلامی دانشجویان دانشگاه الزهراء(س)، چهل و دومین شماره نشریه دانشجویی «بی‌تعارف» منتشر شد. این شماره از نشریه سیاسی و دانشجویی «بی‌تعارف» در سرمقاله خود، فکر و عمل دانشجو در جامعه را مبدأ

تحولات عظیم دانسته و با استناد به تعاریف شهید بهشتی، به این مسئله پرداخته است. تأثیرات صدها دانشجویان در جریانات سیاسی کشور از اول انقلاب تاکنون و روند انتقام و پاسخ قاطعانه در برابر خدشه‌دار کردن امنیت ملی و ترور دانشمندان هسته‌ای نیز بررسی شده است. وقعه بی‌معنا، عنوان گزارشی نیز بررسی شده است. «اقدامات راهبردی جهت لغو تحریم‌ها»، نگارش شده است و خیال‌خام تعدادی از نمایندگان ملت و مسئولان که هنوز تصور می‌کنند راه‌حل پیشرفت و رشد کشور در ارتباط با غرب است، نقد شده است. مروری بر تأثیرات مذاکرات سعیدآباد، در دوره ریاست جمهوری محمد خاتمی تا برجام صورت گرفته است که ابهامات زیادی را در روند مذاکرات نزدیک به ۲۰ ساله بر سر تحریم‌ها و مسائل هسته‌ای ایران، رفع می‌کند.

دانشگاه

کارنامه درخشان در ۴۲ سالگی

نگاهی به دستاوردهای دانشگاه در دوران پس از انقلاب

۱۴ گزارش یک علیرضاسزاولر

کمی با افزایش تعداد دانشگاه‌ها و هم از نظر کیفی یا قرار گرفتن ۲۳ دانشگاه ایرانی در بین دانشگاه‌های برتر جهان، بسیار درخشان است. ضمن اینکه ۲۰ برابری شدن سهم ایران در تولید علم دنیا را هم اکنون با رفق نیازهای دارویی می‌توان داخلی در مقابله با کرونا هم شاهد هستیم.

بیشرفت‌های حوزه

سال ۱۲۹۷ میرزااحمدخان بدر که از مقامات عالیرتبه دربار احمدشاه بود، تصمیم گرفت مکانی برای تربیت معلمان احداث کند، این تصمیم او منجر به تأسیس ساختمان دارالمعلمین مرکزی با دو کلاس شد؛ یکی کلاس‌های ابتدایی برای تربیت معلمان ابتدایی و دیگری کلاس‌های عالی برای تربیت معلمان دبیرستان.

افزایش ۱۱ برابری دانشگاه‌ها

در حال حاضر دارالمعلمین مرکزی با نام دانشگاه خوارزمی شناخته می‌شود که به‌عنوان نخستین دانشگاه ایرانی، امسال صد و دومین سالگرد تأسیس خود را از سر گذراند. هرچند مراکز آموزشی و دانشگاه‌ها در دوران پهلوی تا حدی گسترش پیدا کردند و تعداد دانشگاه‌های ایران در آن زمان به کمتر از ۴۰ واحد رسید اما در آن دوران سردر و خاموش هرکسی راه تحصیل را انتخاب نمی‌کرد و هر خانواده‌ای معمولاً چنین شرایط و قدرتی را نداشت.

از سال ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷ تعداد دانشجویان به کمتر از ۲۰۰ هزار نفر می‌رسید. مخیر ذرفولی دبیر سابق شورای عالی انقلاب فرهنگی هم در یکی از سخنرانی‌های خود تعداد دانشجویان محصل در دوران قبل از انقلاب را حدود ۱۸۰ هزار نفر اعلام کرده بود.

با پیروزی انقلاب اسلامی، فضای آکادمیک کشور هم دچار تغییرات اساسی شد. دانشگاه‌ها و واحدهای آموزش عالی کشور از نظر تعداد بسیار گسترده شدند. واحدهایی که تا سالال ۵۷ به ۲۲۳ مورد خلاصه می‌شدند اما پس از پیروزی انقلاب با رشدی

۱۴ یادداشت

توجه به جذب و ساماندهی نیرو

بایدها و نیایدهای کار در تشکل‌های دانشجویی – ۵

راز داخل نمازخانه‌ها، مراسم‌های مذهبی، اردوها… شناسایی از دانشجویان جدیدالورود به دلیل عدم آشنایی با تشکل‌های دانشجویی و البته گاهی به خاطر احساس خجالت، برای عضویت مستقیماً به دفاتر تشکل‌های دانشجویی مراجعه نمی‌کنند و آن معدود افرادی هم که به این شکل جذب می‌شوند در واقع جزو نوادری و خواص هستند! بر همین اساس شاید بهتر است فرایند جذب نیروهای جدید را مهندسی معکوس کنیم و به‌جای منتظر ماندن برای عضویت دانشجویان، خودمان سرآغ آنها برویم و جذبشان کنیم. متوله دیگری که باز هم در تشکل‌های دانشجویی مغفول مانده، ساماندهی نیروهاست. گاهی ممکن است اوایل یک ترم تحصیلی ۵۰ نفر در یک تشکل دانشجویی

راز داخل نمازخانه‌ها، مراسم‌های مذهبی، اردوها… شناسایی از دانشجویان جدیدالورود به دلیل عدم آشنایی با تشکل‌های دانشجویی و البته گاهی به خاطر احساس خجالت، برای عضویت مستقیماً به دفاتر تشکل‌های دانشجویی مراجعه نمی‌کنند و آن معدود افرادی هم که به این شکل جذب می‌شوند در واقع جزو نوادری و خواص هستند! بر همین اساس شاید بهتر است فرایند جذب نیروهای جدید را مهندسی معکوس کنیم و به‌جای منتظر ماندن برای عضویت دانشجویان، خودمان سرآغ آنها برویم و جذبشان کنیم. متوله دیگری که باز هم در تشکل‌های دانشجویی مغفول مانده، ساماندهی نیروهاست. گاهی ممکن است اوایل یک ترم تحصیلی ۵۰ نفر در یک تشکل دانشجویی

ثبت نام کنند ولی آن تشکل هیچ برنامه‌ای برای آن افراد و هیچ برنامه‌ای برای به‌کارگیری و استفاده از ظرفیت‌های ایشان ندارد. اگر تشکل‌های دانشجویی برنامه‌ریزی داشته باشند، در حوزه‌های مختلف فرهنگی، سیاسی، علمی، نشریات و… چشم‌اندازی برای خود ترسیم کرده باشند، به‌طور قطع از تک‌تک این دانشجویان می‌توان استفاده کرد. به این شکل که در فرهای عضویت هر کس زمینه‌های علاقه و توانایی‌های خود را ذکر کرده است. حال کافی است مسئول هر کدام از واحدها یک کار گروه با حضور افرادی که فرست عضویت پر کرده‌اند تشکیل دهد و سپس جلسات خود را به صورت مرتب هفتگی یا دو هفتگی یا حتی ماهانه با حضور اعضا برگزار کند و با تقسیم کار، نسبت به اجرای برنامه‌های مدنظر اقدام می‌توان دل‌ها را جذب کرد، عناده‌ها را حتی کم کرد.

سال‌های ۷۴ و ۷۵ سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران که آن زمان بنده ریاست آن را داشتم به مباحث مربوط به فناوری فضایی ورود پیدا کرد و نخستین ماهواره کشور با نام مصباح ساخته شد و پس از چند سال در وزارت دفاع و مرکز تحقیقات مخابرات وابسته به وزارت ارتباطات نیز فعالیت‌هایی در حوزه فضایی بر شتاب گرفت. این ماهواره به‌رغم اینکه آماده پرتاب بود هیچ پرتاب نشد و سال‌ها در خارج از کشور قرار داشت و در حال حاضر نیز نمی‌دانم به کشور بازگشته یا خیر.»

پیام ۲ در راه است

وی به نقش دانشگاه‌ها در حوزه فضایی اشاره کرد و گفت: «در سال‌های اخیر سازمان فضایی پروژه‌های مختلفی را به دانشگاه‌های معتبر کشور از جمله دانشگاه‌های صنعتی امیرکبیر، صنعتی شریف و علم و صنعت واگذار کرد که بر این اساس شاهد ساخت و پرتاب ماهواره در این سه دانشگاه بودیم. البته باید به این نکته اشاره کنم که ماهواره‌های ساخته شده در دانشگاه‌های فناوری بسیار بالای بر خوردار هستند.

ماهواره دانشگاه صنعتی امیرکبیر در دهه فجر سال ۹۷ پرتاب شد و به مدار ۵۰۰ کیلومتری زمین نیز رسید و اگرچه پرتاب ناموفق بود اما با ساخت و پرتاب این ماهواره توانستیم به فناوری‌های پیشرفته‌ای دست یابیم.»

معتمدی با بیان اینکه قرار داد ساخت ماهواره پیام ۲ در حال حاضر پیش از ۱۰ کیلومتری

در حال حاضر در حوزه‌های طراحی و ساخت ماهواره، پایگاه پرتاب، ماهواره بصر، ایستگاه کنترل و هدایت، ایستگاه دریافت و کل چرخه این تکنولوژی با تکیه بر توان دانشمندان و متخصصان دانشگاهی خود کفأ بوده و این چرخه سه روش کاملاً بومی در کشور فعال است

در حال حاضر در حوزه‌های طراحی و ساخت ماهواره، پایگاه پرتاب، ماهواره بصر، ایستگاه کنترل و هدایت، ایستگاه دریافت و کل چرخه این تکنولوژی با تکیه بر توان دانشمندان و متخصصان دانشگاهی خود کفأ بوده و این چرخه سه روش کاملاً بومی در کشور فعال است

اواخر سال گذشته منعقد شد و دانشگاه آمادگی کامل را برای ساخت ماهواره سنجشی پیام ۲ دارد، گفت: «از طرفی باید بگویم طراحی جدید ماهواره پیام ۲ توسط سازمان فضایی تأیید و مشخصات آن نهایی شده است و ساخت این ماهواره توسط دانشمندان دانشگاه صنعتی امیرکبیر آغاز می‌شود. برای ساخت ماهواره پیام ۲ نزدیک به ۱۰۰ نفر از دانشجویان شامل دانشمندان، نخبگان و همچنین متخصصان در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری مشارکت دارند به طوری که یک تیم ۳۰ نفره به صورت ثابت فعالیت می‌کنند و دیگر افراد نیز که از دانشجویان هستند به‌طور مقطعی همکاری خواهند داشت.»

در یک‌دهمی مدار هزار کیلومتری

رئیس سازمان فضایی کشور هم اخیراً درباره وضعیت علم فناوری در حوزه فضایی و ماهواره گفت: «تا دو سال دیگر به مدار هزار کیلومتری رسیده و گام بعدی ما رسیدن به مدار ۳۶ هزار کیلومتری است و تا گام نهایی هیچ وابستگی به خارج از کشور نخواهیم داشت.»

مرتضی فرته برای با بیان اینکه امروز جوانان ما تسلط کامل بر دانش طراحی و ساخت کل زنجیره فضایی را دارند، گفت: «در طول سالیان گذشته هیچ کشور پیشرو در عرصه فناوری فضایی حاضر به انتقال این فناوری به ایران نشد و حتی حاضر نبودند بر طراحی ماهواره‌های ما نیز نظارت داشته باشند این در حالی است که دانشمندان و متخصصان ایرانی تنها با تکیه بر توان و ظرفیت‌های علمی خودشان و با تعهد و خودباوری و اعتقاد به اینکه «ما می‌توانیم» طراحی و ساخت کل چرخه را آغاز کردند و در این مسیر موفق شده و به دستاوردهای بزرگی هم رسیده‌اند.»

در حال حاضر در حوزه‌های طراحی و ساخت ماهواره، پایگاه پرتاب، ماهواره بصر، ایستگاه کنترل و هدایت، ایستگاه دریافت و کل چرخه این تکنولوژی با تکیه بر توان دانشمندان و متخصصان دانشگاهی خود کفأ بوده و این چرخه به روش کاملاً بومی در کشور فعال است. ایران یک برنامه ۱۰ ساله فضایی را از سال ۸۵ آغاز کرد که سال ۹۴ پایان یافت. هدف برنامه این بود که ایجاد زیرساخت‌های فضایی توسعه یابد تا بتوانیم از این زیرساخت‌ها به منظور توسعه فناوری‌های نوین برای طراحی و ساخت انواع ماهواره‌ها، پرتاب‌کننده‌ها و ایستگاه‌های زمینی دریافت و ارسال اطلاعات ماهواره دست یابیم که این ایده محقق شد. در برنامه ۱۰ ساله دوم که برای سال‌های ۹۵ تا ۱۴۰۴ تدوین شده، دانشگاه‌های کشور قصد دارند چرخه فناوری فضایی را که به آن دست پیدا کرده‌اند، تثبیت و اقتدار علمی خود را به اقتدار صنعتی و اقتصادی در جهان تبدیل کنند.

تولید بیش از ۷۰۰ محصول نانو

در ۴۲ حوزه اخیر، پیشرفت در حوزه تحقیقاتی و ایجاد زیرساخت‌های لازم از دیگر زمینه‌هایی بود که جهشی در کشور به راه انداخت. بنابراین زمانی که فناوری نانو در کشور مطرح شد، هم از نظر نیروی انسانی و هم از نظر تحقیقات، در جایگاه خوبی قرار داشتیم و همین امر باعث شد بتوانیم در عرصه فناوری‌های نوظهور ورود کنیم. دانشگاه‌های کشور در حوزه فناوری نانو از سال ۱۳۸۲ فعال شدند و در همان زمان کمتر از ۱۰ تن از اساتید توانایی اظهار نظر و تحقیقات در این زمینه را داشتند اما محققان ایرانی با انتشار ۱۰۸۹۴ مقاله در مجلات معتبر نمایه شده در ISI در سال ۲۰۲۰، رتبه چهارم جمهوری اسلامی ایران در علم نانو را در دنیا تثبیت کردند. این در حالی است که در سال ۲۰۰۱ میلادی، کشور با انتشار ۱۰ مقاله درای رتبه ۵۷ بود.

در حال حاضر بیش از ۷۰۰ محصول نانو در بیش از ۱۰ حوزه صنعتی با کمک پارک‌های علم و فناوری بخصوص در دانشگاه تهران، تولید و روانه بازار می‌شود. در سال ۱۳۹۸، رقم کل فروش محصولات نانو ساخت ایران معادل ۴۴۴۸۷ میلیارد ریال بوده است. طبق روند رشد سالانه فروش، حجم بازار محصولات نانو برای پنجمین سال متوالی حدوداً دو برابر شده است. ضمن اینکه از مجموع بازار فروش محصولات نانو برای تولید شده در کشور در سال گذشته، رقم ۲۶۴۸ میلیارد ریال مربوط به صادرات این محصولات به کشورهای دیگر و ۴۱۸۳۹ میلیارد ریال آن مربوط به فروش در بازار داخل بوده است.

در نظر گرفتن منافع ملی

تحت هر شرایطی باید به قوانین کشور و منافع ملی احترام گذاشته شود. زیر پا گذاشتن قانون اساسی یا اقداماتی بر خلاف منافع ملی به هیچ عنوان از تشکل‌های دانشجویی پذیرفته نیست. گاهی متأسفانه با اقدامات هیجانی و بدون تفکر کافی، نه تنها به منافع ملی سودی نمی‌رسد بلکه منافع ملی هم شدت آسیب هم می‌بینند. بهترین مرجع برای سنجش تطابق اقدامات ما با منافع ملی، توجه به منویات و اصول مقام معظم رهبری است. نه جلوتر و نه عقب‌تر.

«**دبیر کل اسبق اتحادیه جامعه اسلامی دانشجویان کشور** و عضو هیئت علمی دانشگاه